

Strategija

2023–2027

Álggahus

Min barggus galgá leat ávki, sihke geavaheddjiide ja servodahkii. Statpeda strategiija 2023-2027 galgá čujuhit dasa mo mii galgat duohtan dahkat min doaimmaid. Dat čilge dehálaš ovdánemii ja hástalusaid mat oidnojít oahpahussuorggis, ja guhtta ángiruššansuorggi maid Statped galgá deattuhit vai daid dustet.

Oassin oahpahussuorggis galgá Statped váikkuhit dasa ahte mánát, nuorat ja rávisolbmot geain leat erenoamáš oahppandárbbut, buoremusat sáhttet hálldašit iežaset eallima ja oassálastit aktiivvalačcat oahpahusas, barggus ja servodateallimis. Mii bargat dan ovdii ahte mánát ja oahppit galget vásihit ollislaš pedagogalaš fálaldaga mas erenoamášpedagogalaš doaibmabijut, oahpponeavvoráhkadeapmi ja mearkagiela oahpahus heivejit bures oppalaš dábálašpedagogalaš fálaldahkii.

Bálvalusat galget váikkuhit dasa ahte sis geain lea njuolga dahkamuš mánáiguin, nuoraiguin ja rávisolbmuiguin geain leat bistevaš, viiddis ja erenoamáš váttis heivehandárbbut, sáhttet addit bures heivehuvvon fálaldaga fátmmasteaddji searvevuodas. Statped galgá maiddái áimmahuššat ja ovdánahttit iežas rolla Máhttodepartemeantta fágadirektoráhtan.

Vai olahit dan, fertet mii bargat beaktilit ja máhtolašvuoda vuođul, mas lea buorre kvalitehta ja mii čatnasa guoddevaš ovdáneapmái, nu ahte mii geavahit min fágalaš resurssaid buoremus lági mielde.

Statped galgá hukset ja bajásdoallat erenoamášgelbbolašvuoda dain fágasurrggiin gos leat nu hárve ja máŋggabealat hástalusat ahte ii sáhte vuordit ahte suohkaniin lea dárbbašlaš gelbbolašvuhta.

Rámmat ja ovddasvástadus

Statpeda servodatmandáhtta lea bargat dan badjelii ahte mánát, nuorat ja rávisolbmot geain leat erenoamáš oahppandárbbut ožžot vejolašvuoda aktiivvalaččat searvat oahpahussii, bargui ja servodateallimii.

Statpeda váldobargu lea fállat buriid bálvalusaid erenoamášpedagogihkas, mearkagiellaoahpahusas ja oahpponeavvoráhkadeamis. Mii leat Máhttodepartemeantta vuollásaš doaibma, ja dat láidesta min barggu jahkásaš juolludusreivviid ja eará stivrendokumeanttaid bokte.

Mii leat riikkaviidosaš, máŋggafágalaš doaibma mii galgá fállat bálvalusaid ja gelbbolašvuoda mas lea seamma kvalitehta ja lea olámuttos buot suohkaniidda ja fylkkagielddaide. Dieinna lágiin mii galgat váikkuhit dasa ahte mánáidgárddi ja vuodđooahpahusa suurgeulbmilat ollašuvvet.

Mii galgat bisuhit ja ovddidit erenoamášgelbbolašvuoda erenoamáš oahpahusdárbbuid ektui iežamet fágasurrgiin nu ahte bálvalusain lea alla fágalaš dássi ja ahte dat addet suohkaniidda ja fylkkasuohkaniidda oðasmahttojuvvon máhtu ja gelbbolašvuoda.

Statped galgá ovddidit, heivehit ja buvttadit oahpponeavvuid mearkagiela geavaheddjiide ja mánáide ja ohppiide geat leat čalmmeheamit/geain lea erenoamáš heajos oaidnu.

Statped oamasta stáhta bealis Diamanten skuvlla ohppiid várás geain lea bealjeshissohkenvuhta. Statped áimmahuššá maiddái Davvi Dearvvašvuoda ovddas Bealjeshissohkenvuoda fágasuorggi doaimma, ja mii leat oassin Nationála bealjeshissohkenvuoda gelbbolašvuodabálvalusas (NKDB).

Mii galgat addit fágalaš ráđiid Máhttodepartementii dakkár áššiin mat gusket mánáide, nuoraide ja rávisolbmuide main leat earenoamáš oahppandárbbut ja muđui min fágasurrgiide ektui, ja vuogáidahttit iežamet máhtu nu ahte dat šattašii relevánta departemeantta politikhkaovddideapmái.

Statped galgá fállat bálvalusaid smávva ja erenoamážit spesialiserejuvvon fágasurrgiin mat gusket

- oidhui
- gullui
- bohciidan vuoinjamašvigiide
- kombinerejuvvon áicomassimiidda ja bealjeshissohkenvuhtii
- dárogiela mearkagillii
- molssaevttolaš ja lassi gulahallamii
- máŋggabealat oahpanváttuide
- giella-/hupmanváttuide

Statped váldomihettomearit

1

Gealbolokten

Suohkanat ja fylkkagielldat ožžot bálvalusaid ja doarjaga gealboloktemii mii ovddida oahppama, ovdáneami ja oassálastima fátmmasteaddji searvevuodas mánáide ja ohppiide geain leat bistevaš ja mánggabealat erenoamášpedagogalaš dárbbut.

2

Mearkagiellaoahpahus

Mánát ja oahppit geain lea vuigatvuhta oažžut oahpahusa mearkagillii ja mearkagielain leat mielde sihke dáru/sámi ja dáru mearkagielat servodagas.

3

Oahpponeavvut

Suohkaniin ja fylkkagielldain leat heivehuvvon oahpponeavvut ja pedagogalaš ávdnasat mat ovddidit oahppama, ovdáneami ja oassálastima fátmmasteaddji searvevuodas mearkagielagiidda, čalmehis mánáide ja ohppiide ja mánáide ja ohppiide geain erenoamáš heajos oaidnu.

Ángiruššansuorggit

Ángiruššansuorggit čájehit maid Statped galgá vuoruhit dusten dihte hástalusaid ja olahan dihte min váldomihttomeriid.

Ángiruššansurggiid vuodđun leat ovdánandovdomearkkat ja hástalusat mat ovdanbuktojuvvojit boahtte siiddus.

Statped galgá nannet

1

máhttovuđot ja geavatlaš gelbbolašvuodafálaldaga mii deaivá suohkaniid ja fylkasuohkaniid dárbbuid

2

giella- ja gulahallangelbbolašvuoda mii doarju min ulbmiljoavkkuid oassálastima, oahppama ja ovdáneami

3

earenoamášpedagogalaš barggu sámi mánáid ja ohppiid várás

4

mánáidgárdeoahpaheddjiid ja oahpaheddjiid gelbbolašvuoda geavahit oahpponeavvuid čalmmehemiide, olbmuide geain lea erenoamáš heajos oaidnu ja mearkagielagiidda

5

ovttasbarggu universitehta- ja allaskuvlasurggiin dakko bokte ahte identifiseret ja čuovvolit innovašuvdnadárbbuid, dutkama ja oahpu

6

rolla bálvalusaddi fágadirektoráhtan, ja leat oinnolaš, olámuttus ja relevánta aktevra oahpahussuorggis

Hástalusat

Statpeda strategija galgá čájehit geainnu mii lea vuodđuduuvvon min váldomihttomeriide. Máhttua oahpahussuorggi ovdánandovdomearkkain ja hástalusain čájehit ahte suorggit nugo gelbbolašvuohta, kvalitehta, ovttasdoaibman ja digitaliseren leat erenoamáš dehálaččat.

Gelbbolašvuohta ja kvalitehta

Hástalusat

- Erenoamášpedagogalaš gelbbolašvuohta váilu oahpahussuorggis buot dásiiin.
- Dutkan duođašta ahte kvalitehta rievddada dábálašpedagogalaš fálaldagain, erenoamášpedagogalaš fálaldagain ja mearkagiela oahpahusa fálaldagain.

Statped áigu

- bargat systemáhtalaččat gelbbolašvuoda- ja kvalitehtaovdánahttimiin mánáidgárddiin ja skuvllain
- hukset bargiid gelbbolašvuoda
- leat mielde árraveahkis
- veahkkin ráhkadit heivehuvvon pedagogalaš fálaldagaid ja fátmmasteaddji oahppobirrasa

Ovttasdoaibman

Hástalusat

- Lea stuora hástalus ahte bálvalusapparáhta orro hágganan ja unnán koordinerejuvvon.
- Systemáhtalaš bargu buoridit kvalitehta ja ovttadássásašvuoda oahpahusas gáibida koordinerejuvvon ja ovttastahttojuvvon barggu.

Statped áigu

- leat čielga, ja geasuheaddji ovttasbargo-guoibmi mii lea álkit olámuttos
- fállat relevánta gelbbolašvuoda ovttasbargui aktevraiguin iešguđet hálddahusdásiin, sihke oahpahussuorggis ja oahpahussuorggi olggobealde

Digitaliseren

Hástalusat

- Digitaliseren šaddá dađistaga deháleabbo go galgá dustet dálá ja boahtteáiggi vejolašvuodaid erenoamášpedagogihkas.
- Lea hástalus čuovvut ovdáneami, oažžut dárbbashaš gelbbolašvuoda ja ávkkástallat dainna.

Statped áigu

- váikkuhit dasa ahte ođđa digitála vejolašvuodat mielddisbuktet eanet searvadahtima mánáidgárddiin ja skuvllain
- bargat digitála oahpponeavvuid ja oahpporesurssaid ovdánahttimiin ja ovddidit rievttes geavaheami dain
- bargat dan ala ahte digitála vejolašvuodat leat eanet olámuttos, ahte lea buoret ovttasdoaibman ja ahte bálvalusat leat eanet ipmirdahttit.

Siskkáldas áŋgiruššansuorggit

Go galgat fállat doaibmi ja oktilas bálvalusaid main lea seamma kvalitehta miehtá riikka, de lea dehálaš ahte mis lea beaktilis infrastruktuvra ja buorit doarjjaortnegat.

Mii galgat danin

1

nannet digitála áŋgiruššamiid ja gelbbolašvuoda ja daid geavahit dohkálaččat vai ovddidit oahppama ja oassálastima fátmmasteaddji searvevuodas

2

bargat jierpmálaččat ja geavahit resurssaid beaktileamos ja buoremus lági mielde geavaheddjiide

3

fállat bálvalusaid mat leat máhttui vuodđuduuvvon ja main lea buorre kvalitehta

4

leat geasuheaddji bargoaddi mii rekruttere, ovdánahttá ja doalaha gelbbolaš mielbargiid

Statpeda bálvalusat galget váikkuhit árraveahkkái

Sis geain lea dahkamuš mánáiguin ja ohppiiguin geain leat bistevaš, viiddis ja mánggabealat heivehandárbbut, galget sáhttit addit bures heivehuvvon fálaldaga fátmmasteaddji searvevuodas. Sidjiide galgá fáollojuvvot ollslaš pedagogalaš fálaldat mas leat erenoamášpedagogalaš doaibmabijut ja ah te mearkagiellaoahpahus heive bures dábálašpedagogalaš fálaldahkii. Mihttu n lea ah te mánát, nuorat ja rávisolbmot, geain leat erenoamáš oahppandárbbut, galget loaktit ja birget fátmmasteaddji oahppansearvevuodas, ja ah te sii ožžot dohkálaš ja buori oahppanbohtosa.

Fátmmasteaddji searvevuhta buot mánáide ja ohppiide

Searvadahttin lea doaba mii gullá buot min váldomihttomeriide, ja mii guoská buot dásíide oahpahussuorggis. Searvadahttinbargu mánáidgárddiin ja skuvllain eaktuda ah te leat searvadahttinaktevrrat buot dásíin suoggis.

Searvadahttin mánáidgárddis ja skuvllas guoská dasa ah te buot mánát ja oahppit galget vásihit ah te sis lea lunddolaš sadji searvevuodas. Sii galget dovdat iežaset oadjebassan ja ah te sii leat mágssolaččat. Sii galget beassat leat mielde hábmeme iežaset fálaldaga vai olahit hálddašeami ja ožžot dohkálaš oahppanbohtosa.